

Portugalsko

dôležité informácie

ROZLOHA	92 152 km ²
OBYVATEĽSTVO	10,4 mil.
HLAVNÉ MESTO	Lisabon (okolo 505 tisíc obyvateľov)
ŠTÁTNE ZRIADENIE	republika
ÚZEMNÉ ČLENENIE	5 regiónov a 2 autonómne regióny
JAZYK	úradným jazykom Portugalska je portugalčina. V hlavných turistických oblastiach sa dohodovíte po anglicky.
NÁBOŽENSTVO	80 % katolíkov, 14 % ateisti a iné

Doklady a vízum

Občania SR potrebujú na cesty do Portugalska platný cestovný pas alebo občiansky preukaz. Odporúča sa platnosť aspoň 3 mesiace od plánovaného ukončenia pobytu. Vodiči môžu od 01.05.2004 používať platný národný vodičský preukaz, medzinárodný vodičský preukaz už nebude miestnymi orgánmi vyžadovaný. Naďalej je požadovaný technický preukaz a zelená karta, ako doklad o poistení vozidla. **UPOZORNENIE:** V zmysle nariadenia EÚ od 26.06.2012 musí mať každé dieťa vystavený samostatný cestovný pas! Zápis dieťaťa v pase rodiča už nebude akceptovaný. Zvieratá musia byť vybavené medzinárodným očkovacím preukazom. Cestujúci nesie plnú zodpovednosť za dodržanie aktuálnych pasových a colných predpisov pri cestách do zahraničia.

Colné predpisy

Bežne je povolené dovážanie darčiekov pochádzajúcich z krajín EÚ. Sú však stanovené limity na niektoré komodity na osobu: pre vlastnú potrebu 800 ks cigariet, 400 ks malých cigár, 200 ks cigár, 1 kg tabaku, 10 l alkoholu, 20 l alkoholických nápojov so stredným obsahom alkoholu, 90 l vína a 110 l piva. Drogy sú v Portugalsku zakázané, mať drogu aj v malom množstve je trestné. Na prevoz zbrane sa vyžaduje európsky zbrojný pas. Dovoz hotovosti do Portugalska je obmedzený čiastkou 6 000,-EUR, vyššiu sumu je potrebné deklarovať. Rovnako je zakázaný vývoz akýchkoľvek vzácnych či ohrozených druhov zvierat a rastlín.

Miestne dane a poplatky

Od 01.01.2019 bola v Portugalsku zavedená miestna daň – pobytová taxa vo výške cca 2,- EUR/osoba/noc, ktorá sa platí na mieste na recepcii hotela. Miestna daň je účtovaná osobám starším ako 12 rokov a maximálne za 7 nocí.

Poistenie

V prípade ambulantného ošetrovania, resp. za dodané lieky môže od Vás miestny lekár žiadať úhradu v hotovosti. Účty a potvrdenky si starostlivo uschovajte ako doklad pre poisťovňu za účelom ich preplatenia po Vašom návrate na Slovensko. Pri poistnej udalosti kontaktujte bezodkladne asistenčnú službu podľa poistných podmienok Vášho poisťovateľa.

Očkovanie a zdravotnícka starostlivosť

V rámci bežnej turistickej návštevy nie je predpísané žiadne povinné očkovanie. Možné zdravotné riziká konzultujte so svojím lekárom. Nezabudnite si zobrať lieky, ktoré pravidelne užívate. Častým zdravotným problémom v zahraničí sú problémy zažívacieho traktu. Aby ste sa týmto problémom vyhli, odporúčame nikde nepiť miestnu vodu (ani na izbách) a vodu si kupovať vo fľašiach. Zažívacie problémy môže spôsobiť aj striedanie vysokých teplôt a chladného prostredia.

V rôznom období a lokalitách sa môže vyskytovať väčšie množstvo komárov, preto odporúčame klientom vybaviť sa repelentom, sprejom proti hmyzu, prípadne elektrickými odpudzovačmi komárov. Nezabudnite si vziať so sebou prípravky pre prípad poštípania hmyzom napr. Fenistil gél.

Miestna mena

Menovou jednotkou v Portugalsku je 1 EUR = 100 centov. Medzinárodné kreditné karty sú bežne akceptované. Vo väčších mestách a letoviskách sú k dispozícii i bankomaty 24 hodín denne.

Časový posun

-1 hod. (Slovensko 12:00 hod. – Portugalsko 11:00 hod.)

Podnebie a klíma

Portugalské počasie z veľkej časti riadi Golský prúd, Atlantický oceán a Stredozemné more. Klíma je kontinentálna, čo znamená, že zimy sú mierne so zrážkami a leto je teplé a suché. Vplyv Golského prúdu je najviac zjavný na severozápade krajiny v provincii Minho, kde je väčšie vlhko a častejšie zrážky. Na severu krajiny sa v zime lyžuje v horách Serra de Estrela a Braganca. V strede Portugalska je prechodné klíma. Letá sú suché a teplé, sucho niekedy trvá i mesiac. Zimy sú zase mierne. Na juhu je subtropické stredomorské podnebie, bežne je sucho a teplo, zimy sú mierne. V lete sa teploty pohybujú okolo 24°C a je sucho. V oblasti Algarve svieti slnko takmer neustále. Na Azorských ostrovoch i na Madeire je počasie mierne a stále priateľivé. V zime sa teploty pohybujú medzi 9 až 12°C.

Voda a jedlo

Aj keď to tak na prvý pohľad možno nevypadá, Portugalsko je krajinou pravých gurmánov. Kuchyňa je tu ovplyvnená predovšetkým rímskou a arabskou, ale taktiež španielskou a francúzskou kuchyňou. Základom kuchyne severného Portugalska a centrálnej časti je bravčové mäso, ako príloha zemiaky, strukoviny a kapusta. Južná časť krajiny a pobrežia je postavená na rybách a ostatných plodoch mora, ako prílohy zemiaky, ryža a zeleninové šaláty s olivovým olejom. Obľúbené sú i polievky. Miestnou najtypickejšou rybou je bacahau - treska, bežným pokrmom potom Pescada grelhado – grilovaný hejk a Bifé de atúm – vyprážané filety z tuniaka. Najľudovejším pokrmom sú Sardinhas assadas – grilované sardinky. Veľkou avšak drahou lahôdkou je Arroz de Marico, čo je dusená ryža s plodmi mora. Algarvskou špecialitou je Cataplana - škeble dusené v olivovom oleji na špeciálne panvici spoločne s paprikami, cibuľou, paradajkami a korením.

Čo sa týka pitia, tak v každej reštaurácii je samozrejmosťou minerálna voda (perlivá i neperlivá) a iný veľký výber nealkoholických nápojov. Pokiaľ si budeme objednávať kávu, tak pod názvom *um café* dostaneme slzu silného espressa. Pokiaľ chceme dvojlitrovú dávku, potom je to *um café duplo*. Víno je tu národným symbolom. Dôkazom toho je množstvo vinných pivničiek - vinho da casa. Portugalský gin, brandy a whisky sú tu najlacnejšie v Európe, podľa toho však i chutia. Omnoho zaujímavejšia je ochutnávka miestnych "páleniek." Medronha je pálená z planiky, figa je z figovníku, ginginghy je čerešňa alebo bagaca zo strapcov vinnej révy. Carveja alebo pivo sa v porovnaní s našim pivom určite nestratí. Všetky tri značky - Sagres, Crystal či Super Bock chutia výborne.

Prepitné

Zvyčajne 10-15 % z ceny konzumácie. Uznanie sa prejavuje v reštaurácii (zaokrúhliť účet zhruba o 10 %), v hoteli (nosič, chýzná), alebo tomu, kto „požičiava kľúče od kostola.“

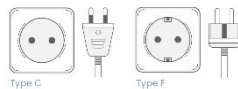
Tipy na nákup

K typickým Portugalským suvenírom patria výrobky z kože a korku, vlnené koberce a prikrývky, dekoratívna keramika, ručne tkané krajky a prútené výrobky. Peknou spomienkou na výlet je tiež malá dlaždica azulejo. Dobré námety na darčeky nájdete aj v miestnej gastronómii – napríklad v podobe kvalitného olivového oleja, ovčích či kozích syrov a samozrejme portského vína.

Elektrická energia

220 V, zásuvky sú štandardné a sú zhodné so zásuvkami používanými na Slovensku.

Internet a telefonovanie

Zo Slovenska do Portugalska je nutné vytočiť predvoľbu 00351 + predvoľba mesta + číslo volaného. Z Portugalska na Slovensko je nutné vytočiť predvoľbu 00421 + predvoľba mesta + číslo volaného.

Dôležité kontakty:

tiesňová linka	112
nemocnica (Faro)	289-803 411
nemocnica (Lagos)	282-763 034
medzinár. zdrav. stredisko Albufeira	+351-289-588 923 (nonstop, vrátane zubnej kliniky)
informácie	118
Portugalský automobilový klub (ACP)	942 9103 (nonstop pomoc cudzincom pre Lisabon a juh)
letisko Faro tel.	+351-289 – 800 800 / 800 801 / 800 617
letisko Faro fax	+351-289 – 818 802 / 818 433

Fotografovanie a filmovanie

Vojenské objekty sa fotografovať nesmú. Fotenie niekedy odmietnu aj kňazi – popi, mnísi a mníšky. Aj pred fotografovaním iných ľudí by ste si vždy mali vyžiadať ich súhlas, hoci len gestikuláciou. Pokiaľ ide o múzeá, informujte sa v pokladni, lebo niekedy treba špeciálne povolenie na fotenie. Rovnako postupujte v kostoloch, mešitách a kláštoroch.

Bezpečnosť a kriminalita

Všeobecne možno považovať Portugalsko za bezpečnú krajinu. Zvýšenú pozornosť treba venovať ochrane cestovných dokladov, finančných prostriedkov, kreditných kariet a cenných predmetov, najmä v centrách miest a v rekreačných oblastiach. Odporúča sa nenosiť tieto spolu, mať označené telefónne číslo banky za účelom nahlásenia prípadnej straty (odcudzenia) bankových kariet, nenechávať v aute doklady a cennosti.

V prípade odcudzenia alebo straty cestovného pasu Veľvyslanectvo SR v Lisabone vydá občanovi SR cestu na Slovensko cestovný preukaz. Na cestách a diaľniciach, sa odporúča zastaviť len pri motorestochoch, benzínových čerpadlách a na frekventovaných oddychových zónach. V prípade odcudzenia finančných prostriedkov možno využiť medzinárodnú službu WESTERN UNION. Odporúča sa dbať na to, aby ste zamykali automobil a peniaze, doklady a šperky si uschovali v hotelovom sejfe.

Zaujímavé oblasti

LISABON

Hlavné mesto, na ktoré sa díva socha Krista, presná replika tej slávnejšej v Riu de Janeiro. Významný obchodný prístav s najväčšími suchými dokmi na európskom kontinente, križovatka sveta. Schody, výťahy a žlté rozhegané električky. Električka číslo 28 je povýšená na turistickú atrakciu, každodenne jazdí úzkymi, kľukatými uličkami mesta, človek má pocit, že ďalšiu už nezvládne, Alfama – najstaršia a najmalebnejšia časť mesta, orientálne pôsobiaci staromestský labyrint na hradnom kopci, zrúcanina hradu Castel de São Jorge, stredoveká katedrála Sé, Avenida da Liberdade, 90 m široká trieda z 19. st., železný výťah Elevador de Santa Justa navrhnutý žiakom slávneho staviteľa A. G. Eiffela, starobylá štvrť Belém s kláštorom Hieronymov, Torre de Belém, symbol Lisabonu, Bairro Alto, turistická štvrť s krčmičkami, reštauráciami a fadom, Oceanário – veľkolepé akvárium, či most 25. apríla, farbou, konštrukciou aj dĺžkou pripomínajúci červený Golden Gate z kalifornského San Francisca. Jeden z lisabonských večerov sa ponoríme do melancholického spevu sprevádzaného gitarou, hudobný štýl nazývaný

FADO je oslavou výnimočného pocitu v portugálčine „saudade,“ čo niekedy býva vysvetľované ako nostalgia spôsobená stratou.

PORTO

Druhé najväčšie mesto Portugalska, od ktorého je odvodený názov celej krajiny. Pozoruhodná história, množstvo pamiatok a nezabudnuteľná atmosféra spleti úzkych uličiek starej štvrte Ribeira. Brehy rieky Douro, slávny železný most Ponte de Dom Luis I., Torre dos Clérigos – najvyššia kostolná veža v Portugalsku, obrazce z kachličiek azulejos stanice São Bento. Katedrála Terreiro da Sé a oltár vytepaný z 800 kg striebra, gotický kostol Sao Francisco s honosnou zlatou výzdobou. Príbeh portského vína s pohárikom v ruke v tradičnej vínnej pivnici cavas. Portské je jedným zo symbolov Portugalska známych po celom svete. Suchá definícia by znela: fortifikované víno dopestované a vyrobené iba vo vymedzenom regióne v údolí rieky Douro. Porto je síce prístavom, bránou, cez ktorú sa portské dostáva do všetkých kútov sveta, ale ani kvapka portského nepochádza z vinohradov masívne sa rozkladajúcich v jeho chotári. Ak prejdeme po niektorom moste cez rieku Douro do neďalekého susedného mesta Vila Nova de Gaia – tam nájdeme všetko.

ALGARVE * FARO

Tam, kde sa náš kontinent končí a oceán začína, leží kraj, ktorého jeden okraj je najjuhozápadnejším bodom Európy (mys Sv. Vincenta) a druhý je hranicou so Španielskom. Podnebie, kultúra i krajina Algarve, chránená zo severu pohorím, sa značne líši od ostatných častí Portugalska. Vďaka úžasnému pobrežiu a miernej klíme, ktorú po celý rok ovplyvňujú teplé morské a vzdušné prúdy z neďalekej severnej Afriky, patrí k najvyhľadávanejším rekreačným oblastiam južnej Európy. Viac ako 300 slnečných dní v roku, 150 km krásnych piesočnatých pláží (40 z nich je ocenených modrou vlajkou), jedinečné a miestami až bizarné útesy, priezračne čistá a príjemne osviežujúca voda Atlantiku, pre Stredoeurópanov priam ideálne podnebie, elegantné biele vilky s vlastnými bazénmi (možnosť výhodnej kúpy alebo prenájmu i pre záujemcov zo Slovenska), ale i slávna história, či komfortné turistické služby – to všetko a ešte oveľa viac je Algarve – najkrajšie pobrežie Európy. Algarve alebo „Afrika v Európe“, ako mnohí toto 200 km dlhé a 50 km široké územie nazývajú, je z dvoch strán obklopená Atlantikom. Jar sa tu začína už v januári, čo vhodne vplyva na rast vegetácie. Teplota vzduchu, ktorá ani v zime neklesá pod 15°C, excelentne udržiavané golfové ihriská s polohou na dosah Atlantiku, vysokokvalitné hotely a dobrá dostupnosť leteckými spojeniami, predurčujú toto neopakovateľné pobrežie k miestu strávenia príjemnej a pokojnej dovolenky v každom ročnom období.

Spoznajte hlavné mesto Faro - jeho stredoveké opevnenie, zaujímavé stavby a múzeá, mesto Silves - vybudované z kameňov rôznych epoch, kultúrne dedičstvá Lagos (historické stavby, krásny skalný masív Ponta de Piedade), Monchique (starorímske kúpele uprostred pomarančovníkových plantáží a olivových hájov) a Sagres (pevnosť Fortaleza, bývala škola pre námorníkov, ktorú dal postaviť Henrich Moreplavec), Loule s jeho známymi, krásnymi komínmi, grófsky palác v Estoi, rímske vykopávky v Milreu a barokovú kaplnku Sao Lourenco de Matos v Almansile, ktorá je celá obložená vzácnymi bielo-modrými kachličkami (azulejos) a početné rybárske dedinky, napr. Portimao, Carvoeiro alebo Olhao. Čo by bola dovolenka v Portugalsku bez čerstvých rýb a darov mora, čerstvo grilovaných sardínií a typických jedál regiónu – Cataplana, Arroz de Marisquo a kurčatá Piri-Piri! Ako dezert odporúčame Tarta de Natas, k tomu Medronho – vysokopercenčný alkohol z lesných jahôd alebo Aguardente del figo (figovica). Vína majú všeobecne výbornú kvalitu, či už sú to vína stolové, ročníkové alebo typické portugalské špeciality akoinhos verdes (suché šumivé vína), moscatel (sladké dezertné víno ovocnej chuti) a samozrejme svetoznáme portské. Pre športových fanúšikov je pripravených 27 golfových ihrísk, z ktorých niektoré patria k najkrajším na svete, množstvo potápačských a jazdeckých škôl a široká ponuka vodných športov.

ALBUFEIRA

Piesočnaté pláže s farebnými rybárskymi člnmi, krásna skalnatá scenéria, skvelá gastronómia, typické malé reštaurácie, lokály a bary v úzkych uličkách, veľa možností vodného športu a zábava až do skorých ranných hodín. Z bývalej rybárskej dediny sa stalo najväčšie plážové stredisko Algarve.

ARMACAO DE PERA

Široká, niekoľko kilometrov dlhá pláž s veľkou ponukou vodných športov. Stredisko obľúbené hlavne u rodín s deťmi. Západne od strediska nájdete skalami oddelené množstvo romantických zátok. Najkrajšia je zátoka pri pláži Senhora da Rocha s malou kaplnkou. Mestu dnes dominujú moderné hotely, vily a apartmány a tomu je prispôsobené množstvo reštaurácií, kaviarní, barov, diskoték, ale aj obchodov a butikov so značkovým tovarom.

CARVOEIRO

Malé rybárske mestečko, ktorého okolité kopce sú posiate množstvom žiarivo bielych viliek a apartmánov, sa radí medzi najromantickejšie a najútulnejšie miesta celého Algarve. Keďže prísne miestne predpisy tu nedovolili postaviť žiadne výškové stavby, toto stredisko si dodnes zachovalo svoju rázovitú a neopakovateľnú atmosféru.

Menšie piesočnaté pláže s množstvom morských jaskýň, vkliessené do členitých útesov okrovej farby, spolu s fantastickým prírodným skvostom Algar Seco (1 km od centra), dotvárajú jedinečný kolorit Carvoeira. Milý personál miestnych tavern, barov, reštaurácií a obchodíkov je do nočných hodín ochotný poslužiť všetkým návštevníkom.

Výlety

Portugalsko je vhodné pre tých, čo chcú stráviť dovolenku aktívne, ale aj pre tých, čo si chcú len vydýchnuť na pláži. Nájde tu vhodné miesta pre vodné športy i pre vysokohorskú turistiku. Západné pobrežie je vhodné na surfing, predovšetkým potom pláže Guincho a Macas v okolí Estoril. Na všetkých plážach si môžeme vyskúšať windsurfing. Pokiaľ uprednostňujeme plachtenie, alebo vodné lyžovanie či potápanie, môžeme navštíviť jachtársky klub v Algarve. Zo suchozemských športov sa tu najväčšej obľube teší golf. Upravené golfové ihriská nájdeme po celom Portugalsku. Pokiaľ zatúžime po poznaní okolitých dedín, potom ideálnym dopravným prostriedkom je bicykel. Ďalšou obľúbenou národnou aktivitou je pešia turistika. V oblasti Algarve je krásna trasa medzi horami Serra de Monchique a Serra de Caldeirao. Jedinečné túry sú i pozdĺž pobrežia v okolí Sagres. Turistickým rajom je určite sever krajiny – parky Peneda-Geres, odľahlý Montesinho, alebo fascinujúci Serra da Estrela. Veľkou radosťou je v Portugalsku rybárčenie. Športové rybárčenie je rozšírené okolo Sagres, lovecké výpravy na veľké ryby z prístavov vo Vilamoura a Portimán, najlepšie riečne rybárčenie je na riekach na severe krajiny. Pre sladkovodné rybárčenie však musíte získať platné povolenie! To je možné získať na radniciach v regiónoch alebo priamo na hlavnom rybárstve v Lisabone. Po celom Algarve je rozšírené Jeep Safari. Miestne agentúry ponúkajú výber jednodenných či dlhších výletov do vnútrozemia po cestách-necestách, v kombinácii s raftingom. Kto sa nebojí výšok, môže vyskúšať tzv. balooning - balónové lietanie, ktoré sa tu začína rozširovať.

REKLAMÁCIE A SPIATOČNÝ LET

V prípade, že objednané služby nie sú poskytnuté v požadovanej kvalite, či rozsahu a nie je možné vyriešiť problém s recepciou ubytovacieho zariadenia, kontaktujte delegáta CK. Kontakt na delegáta je uvedený na informačných tabuliach alebo v informačných šanónoch v priestoroch recepcie ubytovacieho zariadenia, resp. priestoroch vyhradených cestovným kanceláriám. Zároveň je potrebné spísať reklamačný zápis, ktorý je následne podkladom pre reklamačné konanie po návrate z Vášho pobytu. Reklamácie bez zápisu na mieste nie je možné po Vašom návrate objektívne posúdiť.

Najneskôr jeden deň pred Vaším odchodom sledujte informačné tabule alebo šanóny CK, umiestnené v priestoroch hotela, kde budú uvedené menné zoznamy cestujúcich a hodina Vášho transferu z hotela na letisko. Nakoľko môže počas Vášho pobytu dôjsť k posunu termínu spiatocného letového času odporúčame sledovať tieto informácie.

DIPLOMATICKÉ ZASTÚPENIE PRE SR V PORTUGALSKU

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Lisabone
Avenida da Liberdade 200, 5 Esq., 1250 - 147 Lisbon

Tel.: +351 213583300

Fax: +351 213583309

Mobil: +421 2 5978 5978, +421 906 075 978 (núdzová linka-MOKC)

E-mail: emb.lisbon@mzv.sk, mokc-mzv@mzv.sk

cons.lisbon@mzv.sk (pre konzulárne a vízové otázky)

Internet: www.mzv.sk/lisabon

Ministerstvo zahraničných vecí SR zriadilo MEDZINÁRODNÉ OPERAČNÉ KRÍZOVÉ CENTRUM (tzv. MOKC), ktoré funguje 24/7. V prípade, že v zahraničí nastane mimoriadna situácia, predovšetkým život ohrozujúci stav, úmrtie, nehoda, ale aj strata dokladov, spáchanie trestného činu a pod., kontaktujte VÝHRADNE MOKC, ktoré koordinuje celý postup s príslušným zastupiteľským úradom.

„Prajeme Vám šťastnú cestu a príjemný pobyt“